

HØJESTERETS DOM

afsagt tirsdag den 24. oktober 2017

Sag 182/2017

(1. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Michael Alstrup Kristensen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Roskilde den 6. marts 2017 og af Østre Landsrets 2. afdeling den 12. juni 2017.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Lene Pagter Kristensen, Vibeke Rønne, Oliver Talevski, Kurt Rasmussen og Lars Apostoli.

Påstande

Dommen er anket af tiltalte, T, med påstand om formildelse, således at han idømmes en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse af straffen.

Anbringender

T har anført navnlig, at det ved ændringen af straffelovens regler om samfundstjeneste ved lov nr. 152 af 18. februar 2015 er forudsat, at der fortsat er et vist rum for betinget dom med vilkår om samfundstjeneste ved overtrædelse af straffelovens § 245, selv om udgangspunktet er ubetinget fængsel. Under særlige omstændigheder som i den foreliggende sag, der hører hjemme i den nederste del af anvendelsesområdet for grov vold efter straffelovens § 245, og hvor den tiltalte har særdeles gode personlige forhold, bør sagen derfor afgøres med betinget

dom med vilkår om samfundstjeneste. Det stemmer også med Højesterets praksis, jf. navnlig dommen UfR 2011.1322, hvor den tiltalte fik 60 dages fængsel betinget med vilkår om samfundstjeneste i en sammenlignelig sag. I sagen, der blev afgjort ved Højesterets dom UfR 2017.2170, var fængselsstraffen ubetinget, men der var også tale om vold af meget grovere karakter.

Efter karakteren af den udøvede vold og under hensyn til, at den forurettede efter optakten til voldsforholdet ikke var helt sagesløs, er straffen passende udmålt til 60 dages fængsel, og på dette punkt bør dommen derfor stadfæstes.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at det fremgår af forarbejderne til lov nr. 152 af 18. februar 2015, at straffen for grov vold fortsat som udgangspunkt er ubetinget fængsel. Der skal således foreligge særlige omstændigheder, hvis straffen undtagelsesvis skal gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, jf. Højesterets domme UfR 2017.2170 og UfR 2011.1322.

I den konkrete sag foreligger ikke sådanne særlige omstændigheder, som efter en individuel vurdering kan begrunde, at straffen undtagelsesvis gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste. Ved vurderingen af grovheden og karakteren af den udøvede vold har det særlig vægt, at tiltalte, som var 51 år på gerningstidspunktet, slog forurettede flere gange i hovedet med en rundstok med en sådan kraft, at rundstokken knækkede. Det er også væsentligt, at tiltalte opsøgte forurettede med henblik på en konfrontation, og at der er tale om tilfældig konfliktvold foranlediget af en trafikal situation. Under disse omstændigheder kan det ikke føre til et andet resultat, at tiltalte er ustraffet og har gode personlige forhold, og at skaderne på forurettede var forholdsvis begrænsede.

Den udmålte straf på 60 dages fængsel bør endvidere skærpes under hensyn til karakteren og grovheden af volden og omstændighederne i øvrigt.

Sagen har været behandlet sammen med to andre sager med henblik på Højesterets stillingtagen til anvendelse af betinget dom med vilkår om samfundstjeneste i voldssager omfattet af straffelovens § 245.

Højesterets begrundelse og resultat

T er dømt for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, ved på en parkeringsplads at have tildelt A i hvert fald to hårde slag i hovedet med en rundstok af træ med en sådan kraft, at den knækkede, hvorved A blev påført en bule ved sit venstre øre og flere rifter. T var forinden kørt efter A over en længere strækning for at påtale dennes kørsel.

For Højesteret angår sagen alene strafudmålingen.

Af de grunde, landsretten har anført, tiltræder Højesteret, at straffen er fastsat til fængsel i 60 dage, og at straffen ikke er gjort betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Højesteret stadfæster herefter dommen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

DOM

Afsagt den 12. juni 2017 af Østre Landsrets 2. afdeling
(landsdommerne Kaspar Linkis, Frosell og Morten Juul Nielsen (kst.) med domsmænd).

2. afd. nr. S-765-17:

Anklagemyndigheden

mod

T

(cpr.nr. ...65...)

(advokat Michael Alstrup Kristensen, besk.)

Roskilde Rets dom af 6. marts 2017 (4A-112/82017) er anket af T med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse, herunder særligt sådan at straffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse.

Forklaringer

Der er for landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte og vidnet A.

Den for byretten af vidnet B afgivne forklaring er dokumenteret i medfør af retsplejelovens § 923.

Tiltalte har supplerende forklaret blandt andet, at hans samlever anmeldte forholdet til politiet, fordi A overfaldt ham. Da tiltalte stod ud af bilen, ville han gerne anmelde sagen til politiet, når han havde set på føreren af bilen og de eventuelle passagerer for at se, om de var påvirkede. Pinden havde han med som ”prævention” for ikke at blive overfaldet. Tiltalte kørte efter bilen for at tage et foto med henblik på politianmeldelse. Det fik føreren af bilen til at genere ham med sin kørsel. Det lykkedes ham at tage et foto af bilens nummerplade. Tiltalte havde pinden afslappet i venstre hånd. Tiltalte er højrehåndet. Ideen var at undgå, at der skete

noget. Tiltalte blev bange, da han blev angrebet. Som refleks slog han ud med pinden. Han slog med højre hånd. Først ramte han skulderen, derefter hovedet. Føreren af bilen løb efter ham og forsøgte at forhindre ham i at løbe væk. Han slog, fordi han var bange og blev overfaldet. Tiltaltes personlige forhold er uforandrede.

Vidnet A har supplerende forklaret blandt andet, at det var vinduesrammen, han holdt fat i. Han skulle købe julelys hos . Tiltalte stod der næsten med det samme og var meget aggressiv og truende. Tiltalte råbte noget i retning af: "Hvordan fanden er det, du kører?" Tiltalte stod helt oppe i hovedet på vidnet. Den første fysiske kontakt var, da vidnet skubbede tiltalte Han skubbede til tiltalte for at få ham væk. De nåede et par skridt, så blev vidnet slået i hovedet. Han havde ikke forinden set nogen pind. Han blev slået to til tre gange.

Den for byretten afspillede video, der er optaget den 9. december 2016 fra kl. 17.32, er ligeledes afspillet for landsretten.

Landsrettens begrundelse og resultat

Også efter bevisførelsen for landsretten findes tiltalte af de grunde, der er anført af byretten, skyldig i det omfang, der fremgår af den indankede dom.

Det tiltrædes herunder af de grunde, byretten har anført herom, at voldsudøvelsen ikke er omfattet af straffelovens § 13, stk. 1 eller stk. 2.

Fængselsstraffen findes passende bestemt.

Landsretten finder, at der under hensyn til voldens karakter og til omstændighederne i øvrigt ikke er grundlag for undtagelsesvis at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste, selvom volden alene påførte den forurettede begrænsede skader. Det kan ikke føre til en anden vurdering, at tiltalte ikke tidligere er straffet og har meget gode personlige forhold.

Landsretten stadfæster derfor dommen.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen mod T stadfæstes.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 6. marts 2017

Rettens nr. 4A-112/2017

Politiets nr. 1200-73251-00091-16

Anklagemyndigheden

mod

T cpr-nummer65

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 5. januar 2017.

T er tiltalt for

legemsangreb af særligt rå, brutal eller farlig karakter efter straffelovens § 245, stk. 1, ved den 9. december 2016 ca. kl. 17.30 på en parkeringsplads ved på i Roskilde Kommune at have tildelt A flere slag i hovedet og på overkroppen med en rundstok af træ med en sådan kraft, at den knækkede, hvorved A blev påført en bule ved sit venstre øre og flere rifter samt et hul i sin trøje.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om en ubetinget frihedsstraf.

Tiltalte har nægtet sig skyldig og har nedlagt påstand om frifindelse med henvisning til straffelovens § 13, stk. 1, subsidiært § 13, stk. 2, mere subsidiært en betinget frihedsstraf, eventuelt med vilkår om samfundstjeneste.

Sagens oplysninger

Der er under hovedforhandlingen i sagen afgivet forklaring af tiltalte og af vidnerne A og B

Tiltalte har forklaret, at han med sin samlever, B, den pågældende dag var på vej fra sin fars begravelse, der havde haft et overraskende positivt forløb. Han kørte ad motorvejen i midterbanen og fulgte trafikken, da han blev overhalet af en Audi i høj fart, der kørte ind foran dem og trak ind i højre vejbane, hvor den på grund af den noget lavere fart blev lukket inde af tiltaltes bil. Tiltalte blev forskrækket og fortørnet over kørslen. Audien trak ud og var ved at ramme dem i siden, hvorfor tiltalte trak så langt over mod venstre vejbane, som han kunne, hvorved han var lige ved at ramme en bil i venstre vejbane. Han bremsede meget kraftigt og undgik påkørsel. Audien, der nu lå foran dem, begyndte at bremse og kørte derefter ud i venstre vejbane, hvor den også generede en række andre biler. Tiltalte kørte selv ud i venstre vejbane og fulgte med frem i samme retning som Audien. Audien kørte over i midterbanen, og da tiltalte var ved at overhale, prøvede Audien at køre ud i ham. Tiltalte trak bagud. Audien generede under den videre kørsel igen en række andre biler ved at køre tæt på, bremse og skifte frem og tilbage mellem vejbanerne. Forløbet foregik fra til .

Audien kørte af motorvejen, og tiltalte kørte efter for at spørge, hvorfor føreren af Audien kørte på en så farlig måde. Han var fortørnet over kørslen. Han fulgte efter Audien gennem Roskilde og ind på parkeringspladsen ved . Tiltalte stillede sin bil fra sig lidt bag Audien og gik hen til føreren af Audien, der var steget ud og stod med foldede hænder og ventede på ham. Tiltalte tog en træpind på nok ca. 60 x 2 cm med, som han brugte til hundetræning, fordi det så ud, som om der var 2-3 unge mennesker i bilen. Da tiltalte skulle til at spørge til hans kørsel, skubbede føreren af Audien ret voldsomt til ham to gange, fulgte efter ham og skubbede ham op mod bagenden af hans bil og begyndte at slå på ham. Tiltalte slog to gange med sin pind; en gang uden at ramme og en gang hvor han ramte den anden på siden af hovedet. Pinden knækkede ved andet slag. Tiltalte var meget bange og slog udelukkende for at forsvare sig. Tiltalte skyndte sig hen til sin bil, og den anden gik efter, mens han udtalte sig truende. Han sagde alverdens ting til tiltalte i kampens hede, og tog han fat i tiltaltes bildør, da tiltalte havde sat sig ind. Tiltalte steg ud af bilen. Situationen begyndte at optrappes igen, og tiltalte følte sig atter truet. Tiltalte tog et foto af nummerpladen på Audien

for at have beviser. Tiltalte lukkede sin hund ud af bilen. Det er en stor broholmerlignende hund, der er en blanding mellem en Rottweiler og en Cane Corso. Situationen blev forværret af, at den andens to mindreårige børn, der havde siddet i Audien, nu stod og råbte på deres far. Den anden og børnene løb væk. Tiltaltes hund, der er trænet som politihund, sprang ind i bilen igen, og tiltalte kørte derefter derfra.

Da sagen begyndte at blive voldelig, ringede tiltaltes kone til politiet, og tiltalte anmeldte også selv sagen til politiet, da de kom hjem.

A har som vidne forklaret, at han den pågældende dag havde sat sin kone af til en julefrokost og var på vej hjem med sine tvillinger på 8 år. På motorvejen, hvor han sikkert har kørt hen mod 130 km/t, kom tiltalte i sin bil kørende bagfra. Vidnet trak til højre ind mellem andre biler. Tiltalte kørte op på siden af ham og satte farten ned. Vidnet gik ud fra, at han tidligere havde blinket med lyset af tiltalte for at få ham til at rykke ind og give plads, hvilket han godt kan finde på, og at tiltalte nu viste sin irritation. Han satte farten ned og fik så meget plads til den forankørende, at der var plads til, at han kunne sætte farten op og trække en vognbane ud. Han mener ikke, at han lavede kørselsfejl eller var ved at ramme andre, og heller ikke, at han var tæt på. Han kan godt køre friskt, dvs. lidt for stærkt, og kan som sagt godt finde på at blinke med lyset af folk, for at få dem til at rykke ind fra overhalingsbanen, men han kører normalt ikke ind foran andre biler eller med kort afstand og ville så meget desto mere ikke gøre det med sine børn i bilen. Lidt senere kørte tiltalte op bag ham igen, og vidnet lavede en lidt hurtig og måske lidt fræk overhaling af en lille last- eller varevogn for at komme væk fra tiltalte, hvorefter han straks kørte af motorvejen.

Tiltalte fulgte imidlertid efter ham af motorvejen og hele vejen gennem Roskilde hen til parkeringspladsen ved . Der stillede tiltalte bilen skråt bag ham, steg ud og kom hurtigt hen imod ham. Da han steg ud af bilen, var tiltalte allerede henne ved ham. Han kunne måske have kørt væk, men så skulle han, som bilerne holdt, have kørt meget hurtigt ud, meget tæt forbi tiltaltes bil og væk. Tanken faldt ham ikke ind. Tiltalte råbte nogle ting om, hvordan fanden det var, han kørte, eller lignende. Han følte sig truet og var temmelig utryg ved situationen, der var meget ubehagelig. Han skubbede tiltalte væk eller tog han fat i ham og skubbede ham væk. De havde fat i hinanden. Han slog ikke tiltalte. Tiltalte slog ham derefter meget hårdt i hvert fald 2-3 gange i hovedet med en pind, som tiltalte havde i hånden.

Han mener, han først da bemærkede pinden. Han har senere erfaret, at pinden knækkede. Han opdagede også senere, at hans trøje var revet i stykker.

Tiltalte råbte til sin kone, at hun skulle ringe til politiet. Vidnet råbte, at det var en god ide. Der kom en kvinde ud fra _____, der nok så episoden, og han råbte, at hun ikke måtte køre. Vidnet råbte til sin søn, at han skulle komme ud med sin telefon, hvilket han gjorde. Vidnet tog derefter fotoene, der ses i fotomappen, bilag 3-3.

Mens de ventede på politiet, ville tiltalte køre, hvilket vidnet sagde, ikke var nogen god ide, når nu politiet var på vej. Han holdt derfor fast i dørhåndtaget på tiltaltes bil. Tiltalte lukkede en temmelig stor hund ud, og han turde ikke andet end at slippe dørhåndtaget. Derefter kørte tiltalte.

Forevist fotos taget af politiet, bilag 2, side 2, bekræftede vidnet, at han blev slået bag øret og i panden, som det ses på fotoerne.

Anklageren dokumenterede politiattest, bilag 3-2.

Vidnet bekræftede oplysningerne om skaderne og forklarede, at han bagefter kunne konstatere, at han også havde ondt i armen, hold i nakken og hovedpine. Han har stadig bøvl med hovedpine, men det bliver mindre og mindre. Han kan ikke sige, om han blev slået på kroppen.

B har som vidne forklaret, at hun den pågældende dag kørte med sin mand, tiltalte, på motorvejen. Ved Høje-Taastrup kørte de i midterbanen, da en anden bil maste sig ind mellem deres bil og den forankørende. Der var ikke ret meget plads mellem dem, og bilen var få centimeter fra at ramme deres sidespejl. Hun blev forskrækket og skreg højt. Tiltalte var nødt til at bremse, og hun røg fremad. Audien kørte meget aggressivt i zigzag mellem bilerne, bremsede ofte og blinkede. Hun var bange for, at det skulle gå galt.

På parkeringspladsen ved _____ parkerede Audien i en af båsene, og de kørte hen bag dem. Hun ringede til politiet. Tiltalte gik ud af bilen med en hundepind, som han tog med, fordi der lod til at være flere unge mennesker i Audien. Normale mennesker kører ikke på

den måde, og de var bange for, at de unge mennesker i Audien var fulde eller på stoffer. Derfor havde tiltalte pinden med. Føreren af Audien var en høj og robust mand. Tiltalte spurgte føreren af Audien, hvad fanden han lavede, og han skubbede derefter to gange til tiltalte, der blev skubbet fem meter tilbage. Derefter slog tiltalte med pinden.

Der kom derefter børn ud af Audien, hvilket overraskede hende meget i lyset af kørslen.

Der er under tiltaltes og As forklaring afspillet en optagelse af forløbet fra videoovervågningen på parkeringspladsen ved .

Der er endvidere forevist fotos af rundstokken taget af politiet. Rundstokken vejer efter det oplyste i kosterrapporten 156 gram.

A henvendte sig den 9. december 2016 kl. 18.50 på skadestuen. Det fremgår af politiattesten om objektive fund, at der ses en V-formet rød misfarvning, hvor hvert ben i V'et sidder på højre side af halsen, ca. 1,5 cm fra luftrøret. Desuden ses en sribeformet rød misfarvning, ca. 3 cm lang, midt på halsen. Der er revet hul i hans T-shirt midt på halsen. Ved venstre øje ses en rød misfarvning. Der ses mindre hævelse, der er øm ved berøring. Der ses en bule på ca. 2 cm i diameter svarende til knoglefremspringet i bunden af kraniet bag venstre øre. Denne er ligeledes øm ved berøring.

Kriminalforsorgen har foretaget en undersøgelse af tiltaltes personlige forhold og vurderet, at tiltalte er egnet til at modtage en hel eller delvis betinget dom med eller uden vilkår om samfundstjeneste.

Tiltalte er ikke tidligere straffet.

Retten's begrundelse og afgørelse

Efter de afgivne forklaringer sammenholdt med den foreviste optagelse fra overvågningsvideoen og de beskrevne skader lægges det til grund, at tiltalte som reaktion på As kørsel, som tiltalte fandt kritisabel og var fortørnet over, kørte efter A og på parkeringspladsen ved

i Roskilde gik hen til ham med en rundstok af træ på ca. 60 x 2 cm i hånden, at A skubbede tiltalte væk uden at slå eller slå efter tiltalte, at der herved opstod en vis tumult, og

at tiltalte derefter tildelte A i hvert fald to hårde slag i hovedet med rundstokken med en sådan kraft, at denne knækkede, hvorved A blev påført en bule ved venstre øre og flere rifter samt et hul i sin trøje.

Under disse omstændigheder, hvor tiltalte bevæbnet med en rundstok har opsøgt og indledt den beskrevne konfrontation efter at være fulgt efter A over et længere tidsrum på grund af utilfredshed med hans kørsel, har der ikke været tale om nødværge fra tiltaltes side efter straffelovens § 13, stk. 1, eller om en overskridelse af grænserne herfor omfattet af straffelovens § 13, stk. 2.

Det er herefter bevist, at tiltalte i det anførte omfang er skyldig i vold, der efter forholdets karakter af i hvert fald to hårde slag i hovedet med en rundstok på 60 x 2 cm med en sådan kraft, at denne knækkede, er omfattet af straffelovens § 245, stk. 1.

Straffen fastsættes til fængsel i 60 dage, jf. straffelovens § 245, stk. 1.

Der er herved lagt vægt på navnlig forholdets grovhed, dets karakter af meningsløs vold i forbindelse med trafik, og at volden er begået foran As to 8-årige børn.

Under de foreliggende omstændigheder er der uanset det oplyste om tiltaltes personlige forhold og den tilsigtede øgede anvendelse af samfundstjeneste ved lov nr. 152 af 18. februar 2015 ikke grundlag for at gøre straffen hverken helt eller delvist betinget, heller ikke med vilkår om samfundstjeneste.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T straffes med fængsel i 60 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.